

Memoria

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
 Pe un an.....Lei 180—
 Pe un jumătate an.....Lei 100—
 Autorități și instituțiuni.....Lei 500—
 In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
 LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
 CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDAȚIA:
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-09
 ADMINISTRAȚIA:
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-08

Scurtă încercare doctrinară pentru uzul dlui Pamfil Șeicaru.

„Țărănimea nu poate fi decât favorabilă socializării oricărei ramuri de producție care este sau tinde a deveni un monopol privat, în special a izvoarelor de energie (petrol, cărbune, gaze naturale, cărbune alb) și a industriilor de bază — Dar țărănismul își dă seama că țelul acesta nu va fi atins decât la capătul unui proces de evoluție în care el are de jucat un rol însemnat. — De aceea, trăind în mijlocul realităților sociale produse de dezvoltarea capitalistă, țărănismul fără a pierde nici o clipă din vederea idealului său, va trebui să-și adapteze tactica necentenit împrejurărilor date și mijloacelor sale revăzând-o din timp în timp.”

Virgil Madgearu — „Țărănismul” (sau după noi mic tipic agrarian românesc).

Este foarte ușor și mai ales comod pentru dl Pamfil Șeicaru să se miște pe linia unei dialectici pure și în această atitudine în fața realității să volatilizeze fenomenul social în formule sterpe. Sunt foarte obișnuit cu sofisticăria D-sale. Dar ca să-i dau o lecție de precisă atitudine, voi căuta să dau expresie câtorva principii de metodologie politică. Sunt silit de circumstanță să arăt, că fiecare partid politic este expresia organizată a unor interese asemănătoare, care interese dau fizionomiei particulare unui grup social dat prin importanța lor în acel grup social. Partidul național-țărănesc, și cred că aci dl Șeicaru este de acord cu mine, nu este altoeva decât expresiunea politică a intereselor rurale în primul rând devenite astăzi predominante. Tot programul său de acțiune vizează structura particulară economică a țării noastre, care după o expresie consacrată este eminentement agrară! Și cum majoritatea locuitorilor din țara aceasta sunt plugari, interesele lor vor fi satisfăcute de acest partid în mod preponderent.

Eu știu că legea numărului îl incomodează și-l face să strănute pe dl Pamfil Șeicaru, iar ca o consecvență a principiilor sale politice ne apare în postură de latifundiar ingrat al volului obșlesc. Eu mai știu, că atunci când este strâns în chingă ia subit o atitudine democratic-libertară, iar în perioadele de desmățătură libertate devine sindicalist-revoluționar. Dar să lăsăm deoparte deocamdată atitudinea D-sale. Toată lumea știe dimpreună cu D-sa, că în lunga luptă de opoziție a fracțiunilor componente ale actualului partid dela cărmă s'a accentuat întronarea principiului proprietății muncă în locul proprietății de exploatare sau a monopolurilor private. (Acest monopoluri au fost și sunt considerate de național-țărăniști cauzele anarhiei producției, a crizei de productivitate și a conflictelor permanente sociale). Dl Pamfil Șeicaru este extrem individualist în concepția economică, prin urmare toate acele „băliberne” național-țărăniști: proprietate muncă, cooperatie, în toate ramurile de producție cu scopul unic de menținere a echilibrului social nu-l interesează decât ca amator de sport politic. Pentru noi însă aceste elementare principii economice, constituiesc substratul întregii noastre doctrine. Vrea dl Șeicaru o mai precisă fixare a locului partidului național-țărănesc în configurația politică

a României postbelice? Să spicuiem din debaterile parlamentare cu ocazia discuției legii circulației bunurilor rurale, o precizare făcută de dl deputat Penescu în duelul avut cu dl Lolar Rădăceanu și care sună: „Prin tendința partidului național-șărănesc, în politica agrară de a crea condițiile necesare dezvoltării unei noi societăți, acest partid face parte din marea familie a partidelor muncitorești”. Legea d-lui Ion Miholache a subliniat acest lucru. Nimic mai simplu, când în centrul de gravitate al doctrinei național-țărăniște rezidă concepția proprietății muncă. Și ce am spus eu mai mult, sau cum numește dl Șeicaru revoluționar, afirmând acest principiu programatic cu ocazia evenimentelor dela Lupeni?

Nu mă interesează halucinațiile Domnieisale, de proaspăt căpătuit remarc însă că metoda sa de argumentație se reduce în a mistifica realitatea, din considerații de oportunitate.

Eu îi arăt precis origina confuziei D-sale voite. A scâpat din vedere cel mai caracteristic pasagiu din articolul meu: „Partidul național-țărănesc nu este un partid burghez. El este protectorul deopotrivă al forțelor muncitoare din țara asta.

În momentele actuale ale politicii românești, în lipsa unui partid socialist (după mine social-democrații sunt o ficțiune politică) merită a apăra interesele proletariatului industrial și comercial, rolul său se extinde automat la întregă problemă a producției naționale.

Întreaga muncă constituie obiectul preocupărilor sale”. Dar dl Șeicaru trecând peste acest pasagiu, se întreabă naiv: „De ce s'a făcut apel la armată? De ce sunt morși și răniți?” Să-i răspund eu: pentru că un conflict normal de muncă a fost tergiversat până la exasperare! Pentru că statul intervine când conflictul nu se mai putea soluționa decât cu arma! „Foaia D-sale” găsea o vină vădită intervenției tardive a statului sau mai precis neglijenței ministerului muncii în conflictul de muncă al cărui desnodământ tragic se cunoaște.

Și atunci de ce nu mi se dă voie a reabilita statul, față de tâlharii din Valea Jiului în prerogativele sale de adevărat suveran.

Crede dl Șeicaru că este o crimă, că eu în calitate de „autentic național-țărănișt” să încerc să previn repetarea sângeroasei întâmplări, reclamând intervenția drastică a statului

pentru a crea condiții de trai ome-nești muncitorilor, a căror mizerie nu o pune nimeni la îndoială?

Dl Pamfil Șeicaru face o lamentabilă dar voită confuzie, încadrând partidul național-țărănesc în rândul artidelor burgheze.

D-sa, deținește regimul capitalist sau burghez ca un regim social-economic având ca substrat proprietatea individuală, confuzie făcută de înțreg partidul liberal. Astfel poporul roman a fost burghez în toată puterea cuvântului, sau dacă ideea de proprietate primitivă o identificăm cu principii posesivității imediate, atunci oamnenii cavernelor au fost strașnici burghezi. În acest mod dl Șeicaru fixează pentru totdeauna partidul național-țărănesc în locul celui liberal, făcându-l burghez, deoarece partidul liberal, după opinie curentă a compromisi burghezia română. În noua sa postură partidul va fi obligat să înghiță toate rețetele ortodox burgheze: sabotarea sistematică a ideii cooperatiste, (ideie care cu voia d-lui Șeicaru are la bază generoase principii socializante), dezvoltarea în detrimentul obșlesc și cu ajutorul avuției publice și a bugetului a unui sincer monopol privat etc. Cu un cuvânt poporul românesc se va învârti frumos în loc.

Totuș această tentativă de uniformizare politică care șterge în interesul oligarhiei bancare orice linie de demarcația precisă între programe, sper că nu va avea succes.

În ceiace privește situația d-lui Șeicaru în calitate de consumat gazetar, în complexul acestor probleme, noi credem că nebuloasele D-sale discuții, au o precisă origină comună: lăptoasa și incerta D-sale independență!

Credem de asemenea, că după atâta risipă de vorbă a venit vremea să ia o atitudine precisă. Gazetarul care nu este apărătorul unui crez sincer și clar manifestat, nu este decât un negustor de vorbe sterpe.

Echivocul este fructul copt al oportunistului și lașității. Am urit în totdeauna filozofia cameleonului.

Petre Țuțea.

„Națiunea”.

Calomniilor ordinare și inepțiilor proferate de mica bandă de decrepiți morali și cretini cerebrali, vom răspunde cum se cuvine în numărul viitor.

Defaimatorii.

Evenimentele dela Lupeni au dat naștere celor mai fantastice relatări prin presă, așa ca cetățeanul buimăcit se întreabă cu drept cuvânt: unde se termină minciuna și unde începe adevărul. Reportagiile chilometrice, produs al imaginației bolnavicioase și sălbătice, ticluile cu afirmațiuni cari fixează minciuna, calomnia și reavoința, au zăpăcit complect opinia publică. Cine a citit comunicările ziarelor minoritare asupra tragediei eveniment dela Lupeni, a trebuit să constată însă stupefiat, că obrăznicia unor venetici și toleranți în această țară, a întrecut de mult măsura permisă și că e cazul să fie treziți la realitate. Când unul din acești indivizi care a fost la fața locului, primește lămuriri precise dela o persoană oficială și totuși redă întâmplările bazat numai pe spusele unui muncitor minoritar „bătrân și cinstit”, desfigurând complectamente adevărul, și absolut, contra convingerii lui, aceasta înseamnă, că veneticii și toleranții aceștia din solda presei minoritare au o menire și un scop precis: defaimarea a tot ce este românesc.

Mercenarii aceștia ai condeului, minoritar văzând că până astăzi n'a fost încă condamnat nici un singur ziarist minoritar pentru delict de defaimare a țării, au prins curaj și devin din ce în ce mai temerari, tot mai obraznici. Atitudinea șovinistă a ziarelor minoritare este opera acestor mercenari. Nimic nu este bun ce-i românesc, totul se bagatelizează sau se umflă, după cum dictează interesele stăpânilor de aci și dela Budapesta.

Într'un timp era vorba că acești indezirabili vor pleca la Budapesta unde guvernul maghiar le-ar fi rezervat posturi înalte. Din nefericire, acești semănători de ură n'au plecat! Se vede, că interesele stăpânilor sunt servite mai bine prin opera de denigrare dezvoltată în România prea tolerantă, zi de zi, aci și pretutindeni. Din cel mai însemnat fleac se face o tragedie a poporului maghiar și nu peste mult ne vom trezi că

pentru orice nenorocire a vreunui minoritar, inclusiv constituția, se va apela la Liga Națională. E curată batjocură ce fac acești apostoli ai învrăjbirii și pentru țară și pentru minoritatea respectivă.

Cu ocazia anchetelor ce au făcut-o la Lupeni, acești pierdută au depășit limita bunei cuviinți și în mod iresponsabil au adus grave injurii armatei, magistraturii și în general autorităților românești. Anumite ziare au afirmat că armata, jandarmeria, comandantii acestor unități procurorul și prefectul județului au cheful toată noaptea și că au eșit la fața locului și au acționat în stare de ebreitate.

Este aceasta o insultă atât de gravă adusă acestor institu-

țiuni și autorități românești, încât cei vizați și cei chemați sunt dator să acționeze în judecată pe debitorii calomniilor atât de murdare! Parchetul trebuie să se sesizeze numai decît, fără a mai aștepta vre-o intervenție! Magistratii și ofițerii vizați nu pot trece cu vederea insulta a ceasta revoltătoare, ci trebuie să ceară satisfacția cuvenită.

Nu mai putem tolera nici un moment dezmațul acesta al presei minoritare și în general al ziarelor obscure cari vor să pescuiască în ape turburi. Cereți cu ultima energie stăvilirea anarhiei minoritare și pedepsirea indivizilor defaimatori ai autorităților românești.

Chemarea.

Aspecte din Haga.

5 Aug. 1929. — Nimic în viața reședinții reginei Wilhelmina nu tradează, că mâine se va deschide una din cele mai importante conferințe de după războiu. Calmul tradițional al populației și spiritul ei disciplinat dă orașului celor o sută de mii de biciclete o atmosferă din cale afară de distinsă. În Binneuhof (parlamentul) însă și mai ales în sala cavalerilor (Ridderzaal) se lucrează cu o febrilitate de nedescris. Am avut ocazia să admir repeziciunea, cu care avansează lucrările. Se instalează zeci de cabine telefonice, se amenajează săli de conversație, pentru ziariști, etc. Biroul de presă mi-a eliberat imediat legitimațiile necesare, cari îmi permit accesul în sanctuarele palatului medieval.

Delegații au și început să sosească. Prima întâlnire franco-germană a și avut loc sub forma unei conversații, despre care lipsesc până în prezent amănuntele. Nu este însă greu de ghicit, care ar fi putut să-i fie subiectul. Germania nu are de data aceasta de a face cu frontul unic al foștilor aliați, și Franța are în mod evident interesul să tatoneze terenul.

Germania consideră — după cum reiese clar din păreri emise de presa ei — alegerea Hagei ca sediu al conferinței ca fiind cel mai bun augur pentru desfășurarea ei. Este acesta un element psihologic important, căci prima oară dela armistițiul incoace Reichul se simte pe picior de egalitate cu Franța.

6 Aug. 1929. — Azi la ora 11 a. m. a avut loc deschiderea solemnă a conferinței în sala parlamentului. Cordoane de poliție și cavalerie țin mulțimea curiosilor la o distanță considerabilă, neacordând intrarea decît delegaților și reprezentanților presei, cărora li s'a rezervat cele două balcoane.

În jurul unei uriașe mese verzi se află delegații. O nervoasă așteptare se reoglindește pe cele mai multe fețe și se împărtășește asistenței din sală. Lovitura de ciocan a premierului olandez produce o liniște desăvârșită în vacarmul ce domnia până atunci. În cuvinte măsurate el salută pe delegați și exprimă speranța, că conferința va contribui la întărirea păcii mondiale. El trece apoi cuvântul dlui Briand, care mulțumește într'un stil de causerie legeră reginei și guvernului țării de jos pentru ospitalitatea acordată și îi felicită (ilaritate) de a nu fi direct interesată la lucrările conferinței. Aplauzele lungi sunt brusc întrerupte de ridicarea lui Stressemann. Folosindu-se de limba germană, el părăsește domeniul verbalismului incolor și face aluzii la anumite capitole cu cari conferința va avea să se ocupe. O frază mai ales strârnește interesul general. Stressemann spune că „noi trebuie să fim adevărați sefi. Să nu așteptăm ca 99% ale poporului să fie spatele nostru ci să avem curajul să mergem înainte pe calea ce o credem bună”. Este de remarcă, că nici o încercare de aplauze n'a tulburat liniștea ce urma discursului. Traducerea

în franțuzește și englezește s'a făcut într'o atmosferă de plictiseală penibilă. A mai vorbit Snowden, ministrul de finanțe al Angliei. La 12¹/₂ s'a închis ședința. La ieșirea delegaților, o armată de cinematografiști au filmat diferitele grupuri.

Pentru după amiază s'a anunțat prima ședință plenară privată.

Aurel Păcurariu

Radio-București

(at) În aceasta epocă de mândră rivalizare a statelor pe toate terenurile civilizației, progresului și a realizărilor științifice, noi în România, obișnuți cu o izolare pe cât de neexplicabilă, pe atât de dăunătoare, suntem absenți dela toate asemenea manifestări. Facem impresia că ori nu am avea nimic de „exportat” ori că suntem cu mult mai fuduli, decît să ne dîmitem la încopciarea noastră în acest concert dintre popoare.

Să luăm cazul cu stațiunile de Radio-emisiune. După războiu această splendidă afirmație a geniului omenesc care s'a dovedit a fi radioul a început să intereseze toate popoarele. Au început să se afirme care de care, împaianjându-se în scurt timp întreg văzduhul cu sute și mii de unde, care de care mai variate ca și conținut, limbă și indeosebi tendință. Marșurile naționale, la cântul cărora cu câți-va ani înainte se azmuțau popoarele una în contra altora, se întâlneau în regiunea înaltă stăpînită de Acel Atotputernic, grăbind de acolo fie care unde era așteptat cu suflet și interes.

Așa am reauzit și noi Românii din România-Mare faimosul „Isten áld meg a magyart” reimprospătând toate suferințele și amintirile negre depe vremea când acest imn era oficial pînă la Predeal. Așa s'au strecurat la noi cele mai grave insulte, astfel asistă toate elementele centrifugare la orice eveniment din Ungaria „ciuntită”, astfel a devenit Budapesta centrul de informație rapidă, centrul de distracție și centrul mării și dorit al visătorilor. Astfel a devenit Budapesta un fel de Capitală a României transcarpatine.

E vinovată Budapesta singură? Nu! Izolarea Bucureștiului — și în aceasta privință de restul țării — au creiat pe bunăparte, acele situații cari azi nu ne plac.

Cetim în ziare zi de zi programul stațiunii de radio-emisiune a Bucureștilor, dar el nu ne parvine; căci stațiunea a luat ființă din cel mai regionalist și egoist sentiment, fiind în vedere numai interesele celor câte-va sute de mii de cetățeni ai capitalei, întorcînd pur și simplu spatele către restul de 17.000.000 suflete, create la fel după tipul și asemănarea lui D-zeu ca și acele din capitală.

Unde să căutăm alinare și mângăere? Ungurii se aranjază, creiînd legătura permanentă cu Budapesta.

Dar noi ăstia! Să mergem la Liga Națională?...

Le mal du siecle.

Era pe vremea celor mai crâncene lupte dela Marna. Franța își recrutase copiii de 17 ani. Dintr'o fereastră a ministerului marinii de pe place dela Concorde, Poincare privea îngădurat coloanele de marș formate din aceste vîlăstare, cari poate nici nu înțelegeau adâncă tâlcuire a rostului unui război început pe când ei erau încă în frageda copilărie. Și sub impresia acestui ignorant plocon adus zeului Marte, marele om de stat, cu viziunea clară a zilelor de mâine, a spus-o unei doamne, nu mai puțin emoționată și ea, „IL'NY A PAS DES ENFANTS” — „nu mai sunt copii”.

Blăstămat secol care ai răpit omenirii copilăria! Nefericită omenire care face saltul mortal din leagăn în brațele realităților celor mai desolante și mai descoperite. Deaceia copiii se sinucid, minorele se prostituiază, pațimi, cari ar putea fi justificate tîrziu de tot după ce viața te-a umilit și și-a refuzat succese pentru cari ai stăruit și luptat, apar premature, spontane și scelerate.

Omenirea nu se mai recunoaște în urmașii săi. Concepția despre viața a noiei generații pare bolșevizată și răsvrătită în fața tuturor idolilor pe cari și i-a creiat omul de ieri. Tatăl nu-și cunoaște copilul iar copilul reproșează părintelui cele mai tînuite momente cari s-au repercutat asupra lui. Ceiace era virtute pentru cei de ieri, pentru cei de astăzi este „o poveste care nu-i mai adoarme”.

Unde ne vom opri? sau poate din acest conflict care desrădăcinează ne vom alege cu o nouă morală? Dar morala e unică și limitativă. Bunul simț, care-ți aduce acel roz pe obraz în numele conștiinței, reacționează de multe ori cu precizia unei mișcări reflexe. Prin urmare asistăm la o distrugere, la o dărîmăre.

Răul grasează și la noi luându-și victimele de unde le găsește. El e semnalat pretudindeni cu strigăte de alarmă. „Viitorul neamului e în pericol...” „Asistăm la sinuciderea unei generații...” „Orașul mare pervertește caracterele ti-

nerelului”... etc. etc.

Afirmății de felul acesta am putea spicui cu noianul din coloanele presei. Dar unde e reacționarea metodică și pricepută în fața acestui flagel „la modă”? Unde e inițiativa particulară sau cea oficială? Unde sunt școlile, biserica, unde e statul, unde sunt oamenii de bine?

Oh! iarăși guvernul, guvernul dela care așteptăm de multe ori lucruri cari trec peste puterile omenești, el pare și în aceasta subtilă, vitală și extrem de multilaterală problemă, singură scăpare. Dela el așteptăm o coordonare și un sistem de acțiune. Lui îi cerem și acel elan tineresc, desinteresat și antrenant care să electrizeze și cele mai apăsătoare voinți. La noi inițiativa particulară pare paralizată.

Prima etapă a guvernării naț. țăr. s'a încheiat în mijlocul ropotului de aplauze al reprezentanților națiunii, iar națiunea însăși, cu respirația oprită pentru câteva momente și cu ochii înlăcrimați, a acceptat fără să cîrtească noi jertfe și sarcini nădăjduind zilele mai bune, cari le vor ajunge cu adevărat poate numai copiii ei.

Dați-ne deci posibilitatea copilăriei pentru aceia pe cari îi vom cu adevărat fericiți. Incepeți mișcarea de asistență socială pentru moralizarea și educare. Faceți legi, legi aspre și radicale a căror aplicare să fie riguroasă. Puneți pedeapsa de moarte pe capul aceluia care distramă visurile copilăriei, sau atrofiază și corupe avântul adolescentului.

Di președinte al conziliului, Iuliu Maniu, a motivat admirabil pentru ce direcțiunea teatrelor și cinematografele trebuie să rămână la ministerul sănătății.

Dați-ne nouă — cari ne adresăm opiniei publice prin acest organ tineresc — posibilitatea ca precum odinioară isralitenii scăpați din robia Egiptului să strigăm, văzînd renașterea duhului dător de viață curată noiei generații: „Dumnezeul părinților noștri bine ești cuvîntat”.

I. Sălăgianu.

Pohod na Sibir sau triumful tâlharilor organizați.

Este vorba de cazul Moga. O întâmplare diversă pentru o simandicoasă excelență, dar profund semnificativă pentru noi, care căutăm întotdeauna să dăm un senz moral principiilor democratice. Cine este Dumitru Moga? Este un om cinstit, demn, curagios, care are 5 copii de școală și pe deasupra fanatic luptător al partidului dela cărmă. Este seismograful moral al „Căilor Ferate din Ardeal”, fapt perfect demonstrat printr'o neîntrecută abilitate de detectiv al moralei, ultragiată de niște trântori care s'au înfipt ca niște paraziți împușiți în averea statului croindu-și cu o diabolică metodă aderențe în întreaga organizație de stat. Ce-a făcut Moga, de este astăzi expedit ca un lepros la Nistru? Să enumerăm:

1. A descoperit fraudele nemai pomenite ale tâlharului Colțescu.

2. A întreținut o campanie dărză de pedepsire a vinovaților, dintre cari 9 inși sunt condamnați de justiție, unul a fugit în America, alții sunt la Parchet, în nucleul dela Timișoara se operează arestări, iar restul trăiesc neturburați de degetul răzbunării divine ocrotiți fiind de o mână nevăzută dar binefăcătoare. Pentru toate acestea cauza lui Moga este de azi înainte cauza noastră, a celor care am clădit Alba-lulia de ieri cutreerînd satele Ardealului. Avem garanția cuvîntului dat de conducători marcanți ai partidului, pentru a repara această strigătoare nedreptate, prin readucerea sa la Cluj, adevărul său post de observație. Credem că dl Vidrighin se va sesiza de realitate descoterosindu-se de mafia liberală care sabotează sistematic opera de restaurație a căilor ferate și întrebunțează buna sa credință ca instrument de retorsiune politică. Dl director general a binevoit să pronunțe în fața

a doi martori o formulă de tristă răz-bunare politică, un ecou al oculte șoptitoare: „Nici în cărji nu-l voi aduce înapoi din Basarabia”.

Admirabilă recompensă pentru sacrificiile unui om desinteresat, purificator de moravuri fanariote.

Credem că a trecut perioada guvernărilor din opoziție, iar mâna noastră forte va putea debloca calea pentru realizarea marilor înfăptuiri național-țărăniște. (Nu este vorba de blocarea liniei Brașov—Oradia, pentru că aceasta are un rost economic mult mai adînc: de a împiedeca transporturile normale în perioada de valorificare a produselor noastre agricole).

Strănge chinga dle Vidrighin!

Pentru dl ministru al Sănătății și Ocrotirilor Sociale.

Invalizii...

Cu ocazia vizitelor noastre prin sate, cu intenția de a lămuri pe deoparte țărănimea noastră, iar de altă parte pentru a ne informa la fața locului despre felul cum se resfrînge la sate acțiunea a guvernantă a partidului nostru, ni se aduc la cunoștință și câteva din plîngerile lor întemeiate.

Astfel invalizii, orfanii și văduvele de război ne roagă să intervenim la cei în drept spre a li se lichida la timp neînsemnate sume de ajutor lunar — de câte 40—50 Lei, — cu care societatea omenească înțelege să recompenseze jertfa lor trupeză pentru binele comunității din care fac parte.

Noi interpretăm jalba lor și pe această cale, adăugînd rugămintei lor și rugămintea noastră a tinerilor din partidul național-țărănesc: să se facă tot posibilul ca ajutoarele actuale, moștenite

(Continuarea pe pagina III-a jos)

Acapararea congreselor.

Credem că e perfect cunoscut, de toți, stilul mare în care înțelege Ungaria să desfășoare flamura propagandei în profitul ei și în detrimentul altor state. Am amintit și cu altă ocazie, că se pune în serviciul idealului urmărit, toate mijloacele eficiente, fie umane sau materiale, cavalești sau necavalești cinstite sau necinstite. Nu țin cont de nimic, orbiți fiind de lumina viitorului trandafiriu pe care-l așteaptă ca un rezultat firesc al propagandei desmășate, dar cu efect. E vie în mintea cititorului, falsificările murdare, gathardienele afaceri, iar mai nou, ca o dovadă că blăstămățiile sunt înăscute în acel neam, sunt noile falsificări de dinari descoperite de curând, prin care a fost păgubit simțitor statul sârbesc.

De data aceasta, vom asista și la creșterea spectacolului aservirii congreselor internaționale, cu scopul de a contribui în mod indirect la propaganda ungurească. Vom vedea îndată exactitatea aserțiunilor prezente. Dacă zșim din sfera prezentului, aruncându-ne privirea în trecutul nu prea îndepărtat, vom observa cu puțină greutate, că dela războiul cel mare încoace, majoritatea congreselor internaționale au fost ținute în Ungaria. Ciudățenia aceasta, care în luna și anul acesta a devenit flagrantă, e lesne de pătruns, dacă ne gândim la ideile meschine ce mistuie creierul sernilor al Ungariei de după război.

Budapesta, a devenit un fel de Geneva, Haga, a congreselor internaționale. Care o forță ocultă care atrage popoarele spre Budapesta? Banul!! Căci banul e unelca dracului și minunata lucruri se mai pot face cu el. Iar Ungaria, e darnică, consumându-și toată vloga bugetelor numai cu armata și propaganda iredentistă. E bine să se știe, de toți, că are editate până în prezent 400 volume, cuprinzând focul unguresc, adevărul pacifismului deșanțat impregnât cu idealul revizuirii tratatelor.

Să fim sinceri: oare noi, câte volume de propagandă avem? Și din câte avem, câte sunt românești?

Să nu uităm că propaganda e un lucru mare dar și mai mare să o știi face. Ungaria a prins binișor metoda!

Iată că și congresele, în mod indirect îi stau în ajutor. Pentru elucidarea chestiunii, vom arăta câteva din congresele internaționale cari se vor ținea în luna aceasta la Budapesta.

În 2 August, s'a deschis congresul internațional al esperanțistilor, care va dura până la 7 a lunii. Congresul studențesc internațional a început la 10 și va dura până la 24, când apoi, congresiștii studenții idealști, din toate colțurile lumii, vor putea să se înapoieze în patriile lor, profesând mai departe adevărul unguresc, primit de ei ca exact, netrăgând la îndoială buna credință ungurească.

Suntem curioși de finalul acestui congres. Dar nu va fi pentru noi mare surpriză, cetind în ziare, manifestațiunile românofobe, executate la momentul oportun. Noi ne cunoaștem vecinii, dar nu reacționăm.

În momentul când scriem aceste rânduri, aflăm din ziare, că studențimea română nu și-a trimis delegați oficiali. S'au dus câți-va studenți, fiind însă simpli spectatori, neavând nici o misiune specială. Și bine a făcut studențimea română că s'a abținut. Căci altfel ce s'ar fi întâmplat? După ce iar fi purtat arătându-le frumusețile Ungariei, încheind reclama print' o delicioasă plimbare cu barca pe leneoasele valuri ale lacului Balaton, i-ar fi sfidat lovindu-i în sentimentul național, prin arderea tămăiei revizioniste exprimată prin sacrosanta formulă „nem, nem soha“!!

(Continuarea de pe pagina II-a)

dela un regim mașter nu numai pentru ei, ci și pentru țara întregă, să fie transformate din ficțiune, ce sunt, în realități.

Invalizii, orfanii de război și văduvele eroilor noștri, trebuie să se convingă că ei se bucură de toată simțămîntul noastră, și că aceasta o știm dovedi și prin fapte.

Să nu uităm că și de data aceasta Ungaria a nimerit-o. La congres, după știrile aflate, vor participa, vre-o 3000—4000 studenți.

Efectul va fi mare!! Căci tineretul idealist, senzibil, lesne va înregistra suspinele crocodiliene ale ungarilor animați și nu vor fi puțini aceia cari ar îmbrățișa cauza ungurească propagând-o.

Credem că considerentele acestea de oportunitate aruncă destulă lumină asupra goanei de acaparare a congreselor. Să lăsăm însă să se dăpene mai departe ghemul congreselor actuale. Congresului studențesc internațional, îi va urma, congresul internațional organizat de Asociația catolicilor unguri, având ca temă, chestiunea politiceii populației mondiale.

Se aude că vor participa la acest congres, și patru episcopi din America, în afară de numeroasele somități și inalte fețe bisericesti din Europa și alte părți.

Va urma expoziția horticolă, însoțită de o mare excursie făcută de toți grădinarii participanți. Alt eveniment în aceeași lună: concursul internațional de „Sah“ ținut tot la Budapesta. Dar cununa tuturor evenimentelor de mare turație propagandistă o va forma, fără doar și poate — congresul ungarilor din toate colțurile lumii ținut în săptămâna Sf. Ștefan. Și nu vor zăbovi, adunându-se mulți, mulți de toți, căci durerea e mare și credința într'un viitor trandafiriu e tăe. Va fi solemn prilej, de râsuflarea turbată. Adunați sub statuia sfântului, sub care acum un deceniu armatele române dădeau de mâncare nenorocitelor victime a lui Bela Kun, deferoarea căruia îi scăpase, vor cere acum cu pumnii închești: reviziunea, sau exterminarea, a celor cari numai bine le-a făcut.

Dar dela cavalerii Sf. Ștefan, medievale, spadasini și falsificatori ai tuturor monedelor revalorizate, am putea oare pretinde recunoștință?

Josif Pogăceanu.

Chemarea și voinicii.

E încă în mintea tuturor alitudinea partidelor din opoziție în ce privește organizarea tineretului țărănesc în roate de voinicii. Acei cari nu coborau în mijlocul poporului decât pentru a-i cere votul pe care nu-l primeau de drept nici odată ei numai de fapt, furându-l, aceia au rămas stupefiați când au prins cu urechea formula democratică a dlui Iuliu Maniu spre sate!

Intr'adevăr spre sate, căci țara ne este o țară de sate cu 85% populație sătească. Acest minunat capital biologic trebuie organizat contra proconsulilor de ieri, arendași nevolnici ai neamului nostru. De aceea, consecvent programului său, partidul național-țărănesc, prin chemăriștii din Cluj, a început organizarea roatelor de voinicii pe întreaga țară. E un capitol nou al vieții noastre politice pe care mintea optuză a marelui Lama dela Mihăiești nu îl poate pricepe, dar care se înapoiește treptat, zi cu zi, în chiuiturile de tinerească însuflețire și de sincere mărturisiri de credințe politice, făcute de aceia cari mâine chiar vor fi chemați să trimită delegați firești în Parlamentul Țării.

S'ar putea ridica obiecțiunea că politicianismul e o plagă a veacului nostru de care tineretul trebuia să rămână departe. Protestăm energic! Democratismul adevărat nu poate cere dela popor ignoranță. Intr'o țară unde țăranelui harnic și euragios i s'a dat votul universal, trebuia să i se facă și o educație în acest sens pentruca acesta să fie în mâinile lui o adevărată armă de luptă pentru câștigarea și permanentizarea drepturilor sale și nu o ficțiune. Când educația politică a poporului va tinde spre desăvârșire și când guvernele vor trăi nu prin forțe oculte și nici prin scelpitoare baionete de jandarmi, ci vor depinde de programul lor de lucru, ca în Anglia, și de votul sincer exprimat, — abia atunci vom putea aprecia roadele marilor reforme democra-

Muncitorimea din România.

Să fim sinceri. Am avut nevoie de tragedia dela Lupeni pentru a observa existența neremarcată a unei mare probleme de stat, existența unei probleme grav neglijată, ba chiar ignorată de toți: problema sutelor de mii de nenorociți, definiți prin colectivul simplu de muncitori.

Muncitorimea din România grație spiritului advers care i-a guvernat până mai ieri, spiritului eminamente capitalist al partidului și guvernului liberal, a fost scufundată într'o neagră mizerie, până suferințele lor au întrecut orice imaginație omenească.

Și dacă muncitorimea n'a avut parte, decât de foarte puține bucurii în țara românească, în Valea-Jiului, ei au uitat chiar și noțiunea binelui. — Tratatamentul brutal cu care conducerea liberală i-a exploatat ani de rând, nu putea duce la alt desnodământ, decât acela al căruia tragedie a avut harul să pună pe tapet problema lor, în toată goliciunea ei înspăimântătoare, furnizând în același timp și proba că în lupta lor pentru pâinea de toate zilele muncitorimea neavând, ce pierde, odată ce nu aveau nimic, nu se dau înapoi dela nimic. Dar dacă interesele partidului liberal pretind ca truda și sudorile scheletelor ambulante de Valea-Jiului să fie transformate exclusiv în aur și argint pentru Banca Românească și nu și în pâine, și medicament pentru nenorocitul care-i scormonește bogăția, n'au decât să încerce să o facă, dar girul statului românesc nu-l va avea, cât timp l-l vom reprezenta noi.

Partidul național-țărănesc și azi ca'n opoziție este o unitate, cu interese colective bine precizate, este unu și azi căci în cadrele lui nu există ministrii reprezentând alte interese ca acele ale partidului, care sunt și ale țării nu există nici un gradat politic, putând exercita o schimonosire și denaturare a programului partidului nostru.

Alinarea suferințelor celor săraci și apăsați a fost un punct de căpetenie

în programul nostru de guvernare.

Dar să recunoaștem, promițând, poezia noastră, că delicatețea și legalismul câte odată puțin înțeles de noi, cu care unii membri ai guvernului tratează pe acei liberali și averescani, cari au dus țara aceasta aproape de stingere lentă prin completă desorganizare și sărăcire, nu era pentru oameni cu inime negre ca și ale lor, nu e pentru oameni cari nu s'au rușinat de nimic, pentru a-și putea face doldora burile și pungile lor. Dacă unii membri ai guvernului ar fi aplicat sistemul „forte“ față de ceice au împins timp de zece ani prin sisteme adevărat liberale pe nenorociții lor de muncitori la acte disperate ca cele din 5—6 August la Lupeni, atunci problema muncitorească ar fi eșit mai de mult la suprafața actualității fără acele 25 de cosciuguri, care vor vesti mult timp finalul unei mizerii de zece ani.

Și ceea ce s'a petrecut la Lupeni se petrece și azi, aproape pe nevăzute la cele mai multe întreprinderi, unde dispozițiile autorităților, care apără muncitorimea ori se răscumpără încă „în fâșie“ ori se exoperează suspendarea ei, prin fel și fel de presiuni.

În Italia înainte de venirea lui Mussolini, capitalismul își făcea de cap, în dauna elementului muncitoresc; în același timp își făcea de cap muncitorimea din Rusia stăpână pe viața de stat în dauna capitalismului; rușii au dat înapoi cu timpul, reintegrând parțial pe capitaliști în drepturile lor anterioare, făcându-i părtași la întreprinderile lor. Mussolini a mers în programul său cu un pas înainte, făcându-i un fel de părtași pe muncitorii fabricilor îmbilnzând neșaful capitalist. Cele două curente extremiste și opuse, curente de masse ambele, au dat mână, întâlnindu-se pe același teren al cointeresei muncitorilor la întreprinderea la care lucrează, pornind pe căi diverse, și ajungând la același țel; Rușii cu câte-va milioane de vieți omenești jertfite, italienii cu o jertfă dispant de mici, mai mult pe baza spiritului prevăzător al Duceului lor.

Și noi de ce n'am putea profita de aici ceva? Cel puțin acum după Lupeni! Acum când avem numai 25 morți. Nu e nevoie să realizăm totul dintr'o dată, căci nici nu s'ar putea dar cel puțin să pornim la drum. Când muncitorimea noastră va vedea că partidul nostru a plecat cu gând serios la drumul rezolvirii în mod radical a problemelor muncitorești, ei nu vor fi neastâmpărați, nu vor fi neîncredători în acțiunea noastră salvatoare, și sigur că prin munca și aprecierile eforturilor noastre vor deveni mai buni cetățeni ca mulți intelectuali, vânători de interese imediate.

Problema muncitorească este de o acută actualitate, rezolvirea ei prin înființarea unui comisariat nu pare idela cea mai norocoasă și cu acele-ași sorți de stingere a suferințelor, neajunsurilor și greutăților muncitorești, ca punerea în aplicare, treptată, a realizărilor practice din Apus.

Dar să o facem fără șovăire, opoziția partidelor capitaliste din țară, să ne fie cel mai îmbărbătător stimulent.

„Pentru cei mulți și oropsiți“, căci așa am pornit și la luptă acum câți-va ani.

a. t. m.

Mulțumită publică

Ținem să ne exprimăm și pe aceasta cale cele mai vii mulțumiri ale noastre dlui Prof. univ. Dr. Iacobovici senatorul Universității din Cluj pentru gestul nobil al Dsale de a-și răscumpăra abonamentul la ziarul „Chemarea“ cu lei 2000.

Și astfel fiecare zi vă aduce o surpriză, care vă limitează sfera de acțiune haiducească. Purificarea purgatorică a poporului progresază puternic.

Vi se pare că mergem încet? Aveți puțină răbdare onorabililor!

D. G.

România și Imperialismul.

România este un stat imperialist la orientul Europei. (Budapesta Hirlap).

Într'un articol precedent arătam că politica externă a României trebuie să fie de-o deosebită prudență. Inconjurată din trei părți de dușmani, țara noastră trebuie să evite orice conflict cu puterile limitrofe iar dacă aceasta ar deveni vreodată o imposibilitate, ea trebuie să urmeze căile pașnice care duc spre Geneva sau spre alte tribunale internaționale. Aceasta cu atât mai mult cu cât avem nevoie de-o epocă de pace cât mai îndelungată. Realizatoarele a idealurilor noastre de veacuri, generația actuală trebuie să se găndească întâi de toate la găsirea coeziunii necesare topirei într'un tot armat și unitar al provinciilor și la înălțarea asperităților cari încă persistă în ciuda celor zece ani de stăpânire românească.

Dincolo de granițele statornicite prin tratatele de pace, în virtutea principiului autodeterminării al americanului Wilson, — poporul român se întinde până departe. Și totuși România nu poate urma o politică imperialistă căci această atitudine, deși s'ar putea poate justifica, nu e nici oportună nici în spiritul vremii. Ce foloase am trage dintr'o desmățăta propagandă sistem Betlen prin care am revindeca restul de pământ românesc rămas în mână streină? Și totuși, slavă Domnului am avea ce revindeca. Ce-l neconvins încă de acest adevăr să se trudească să descifreze o hartă. Dincolo de linia convențională care șerpuie în șesul Tisei și care intră în unghiuri ascuțite în trupul țării noastre, în dreptul Aradului și a Orăzii-Mari, spre a satisface principiul wilsonian, aceste orașe fiind în 1919 complet maghiarizate, — dincolo, au rămas puzderie de sate românești ai caror locuitori nu o duc deloc mai bine ca pe timpul lui Horea, Banatul sârbesc deasemenea e o provincie românească iar limba românească e vorbită până dincolo de culmile cernite ale munților Balcani și până în stepe fără de margini a Uniunii Sovietice.

Evident că acești frați ai noștri nu pot fi uitați de noi și mai ales de oficialitatea noastră. Suntem o țară mare și puternică: a șaptea în Europa. Intervenirile noastre, când e vorba să ne apărăm frații rămași sub vitregia stăpânirii streine, trebuie să fie concise, energice dar diplomatice. Căci repetăm: nu e vremea atitudinilor de cocoși ofenși și nici a provocărilor ci a refacerii interne sub toate raporturilor. Munca ce trebuie s'o presteze generația actuală e o muncă titanică. Acum e timpul să dăm dovadă de minunatele calități ale neamului nostru de cari gem până și abecedarele căci dacă nici acum nu vom putea găsi ritmul necesar dezvoltării noastre ca popor, care să ne justifice pretenție de-a intra în concertul marilor state europene, atunci vom avea în spate blăstemul generațiilor ce va să vină și soarta popoarelor cari n'au putut scrie nici o pagină în cartea de aur a istoriei universale.

Gama refacerilor ce trebuie să le înfăptuim e infinită. Cunoaștem cu toții necesitatea așezării Statului pe altă temelie, cea de până acum dovedindu-se șubredă pentru a suporta România întregită, — dar atenție conducătorilor noștri trebuie să se aștească argustic asupra armatei.

O fi Geneva cetatea păcii și monsieur Briand avocatul ei dar instinctele omului nu le pot transforma omeric declarării platonice de pace ci o lungă înșiruire de ani, plini de muncă intensă și producătoare. Acesta ar fi dezideratul păcii perpetue. Dar el parecă va rămânea încă mult timp o utopie. Formule „si vis pacem...” etc. nu e încă demontizată. Deaceia repetăm. Să apreciem cum se cuvine forța armată și în special arma viitorului, aviația.

Într'adevăr viitorul războiului se va da în slava cerului așa după cum vestea Apocalipsul. Că este așa să citim literatura de războiul din ultimii ani, să

cercetăm bugetele statelor și vom observa atunci marile sume alocate aviației cari sunt supuse unui matematic crescendo; iar construirea febrilă de avioane a inimosului Balbo, prietenul Duceului, a lui Stalin, sau încercările eroice ale D-rului Eckenner să ne servească de pildă.

În chestia înarmării, cel puțin la nivelul celorlalte state ale Antantei, nu putem admite nici o concesiune. Situații din 1916 nu se mai poate repeta. Preferăm să nu mai purtăm haine făcute din stofă englezească; să nu ne mai spălăm dinții cu perii co-hi-nor; să purtăm ghete de toval în loc de stilizați pantofi de lac; să nu ne mai petrecem timpul liber în preajma femeilor pudrate cu tocalonadele inutile ale industriei franceze și îmbrăcate în mă-tase fraise de Lion, prefera să uităm chiar și greșelile financiare ale D-lui Vintilă Brătianu, dar generația ce se ridică nu poate admite să se neglijeze apărarea noastră națională, așa cum s'a neglijat până acum, ci ea trebuie puternic întărită, pentru că țapi ispăritori să nu cădem chiar noi. Iar pentru aceasta trebuie să treim mari lucruri, bani, bani și iar bani pe cari actualii guvernanti vor trebui să-i găsească chiar dacă ar fi să recurgă la mijloace neuzitate până acum.

Memento. Nu cerem o forță înarmată în vederea unei aventuri imperialiste ci o armată care să ne permită să realizăm, sub umbra păcii, programul de refacere dictat de împrejurări spre a ne putea ridica astfel la rangul de mare putere economică în orientul eurasiatic.

Aceasta ne este pretenția!

Suntem în contradicție cu spiritul dela Geneva?

Credem că nu!

Drăușan Corneliu.

Pentru dl diriginte al Postei din Uioara

S'a scris de multe ori în gazete, despre anumite maniere ale funcționarilor noștri, cari compromit atât buna reputație a serviciilor noastre publice cât și prestigiul statului nostru. *Există încă la noi mulți funcționari, în care sburdă un temperament absurd de satrap, cari nu știu cum să se poarte cu publicul din al cărui buzunar trăiesc. Există atât la centru cât și în provincie o anumită atitudine de obrăznicie pe cari diverși funcționari o adoptă în relațiile lor de servire a cetățenilor.*

Semnalăm azi un caz tipic. E vorba de Posta din Uioara, unde un oarecare conțopist cu câteva clase primare, **Mareș**, sfidează de ani de zile publicul care i se adresează cu vre-o cerere justă. Am fost zilele trecute chiar noi, victima unui *tratament obraznic*, al acestui prost și nemanierat Mareș, despre care se plânge toată lumea din Uioara.

Cerem dlui diriginte Ștefănescu să aplice cuvenita corecție individului care compromite bunul nume al Postei din Uioara. Altfel vom reveni.

B.

Anunț.

Domnii licențiați în drept din Ardeal și Banat cari doresc a intra în serviciul Poliției, pot să-și depună cererile până la data de 10 Sept. a. c. la Inspectoratul Regional de Poliție Cluj.

Descentralizarea și suveranitatea națională

Pe marginea reformei administrației.

Reiau sub un alt aspect însemnătatea pe care o prezintă reforma administrativă, pentru întregul nostru angrenaj statal. Într'un articol precedent am subliniat categoric *antinomia* care există între *centralizare și democrație*, noțiuni cari așezate cap în cap se repudiază constant. Cealaltă față a problemei este desigur arătarea raportului de insolubilă consistență între *descentralizare și ideea de suveranitate națională*.

Căci, după cum am spus și în articolul „Centralizarea împotriva democrației” — principiul suveranității naționale în forma lui efectiv energetică nu poate exista decât într'un regim eminent democratic. Care presupune în același timp un regim administrativ descentralizator, în care puterea de a comanda a unei națiuni să nu fie confiscată în mâinile unei clase infime de uzurpatori.

Problema clar pusă, apare din primul moment mai mult decât logică.

De ce? Fiindcă centralizarea s'a dovedit că e împotriva democrației prin urmare și a suveranității naționale.

Deci *suveranitatea națională* ca cheie de boltă a aproape tuturor statelor moderne, presupune în același timp ca la temelia statului să existe și un regim administrativ al cărui principiu să fie *descentralizarea*.

Numai descentralizarea sprijinește și întărește vizibil suveranitatea națională. Numai ea, o face să existe în mod practic și real.

Câteva lucruri smulse din experiența ultimei decade politice vor lămurii și mai mult problema.

— Se știe că partidul liberal pentru a-și putea asigura un primat în politica noastră internă, a trebuit ca întreg aparatul legislativ să-l transforme în armă de protecție a intereselor sale.

Așa legea administrativă liberală a trebuit prin concepție să fie *centralistă*, pentru că numai așa *suveranitatea națională* a putut fi redusă la nimic în alegerile fâlhărești ale guțătăreștilor și davidogilor.

În Constituție principiul suveranității naționale era perfect garantat. Ba mai mult pe el s'a clădit toată osatura sta-

tală a României-Mai. Dar aceasta nu-mai în teorie. Căci de fapt *suveranitatea națională* n'a existat.

De ce? Pentru că, pur și simplu, n'a fost respectat sufragiul universal. Mai bine zis libertatea dreptului de vot. Or, *buletinul de vot nu este decât forma cea mai puternică prin care cetățeanul își exercită efectiv fără de suveranitate națională ce îi este incredințat*, prin însuși faptul că este părtaș la toate sarcinile și drepturile organizației de stat.

Confiscându-se și furându-se urnele, bătându-se și împiedecând cetățeanul dela alegeri s'a compromis și s'a anihilat însăși suveranitatea națională. Adecă *voința poporului*. Și aceasta s'a făcut în primul rând cu ajutorul administrației centraliste, Care prin însuși faptul că a fost *centralistă* a fost și abuzivă și distrugătoare.

— Centralizarea acumulând ilogic și injust voința de a comanda (*imperium*) a națiunii în mâinile unei clase bancare și mai ales birocratice, a compromis — așadar — însăși ideea de suveranitate națională.

Noua lege administrativă zdrobind cuibul de satrapi din ministere sau reducând crâncen puterea lor fără limite și așezând orânduinea administrativă pe noi baze, *mai largi și mai democratice, întărește suveranitatea națională*.

Mai bine zis, *întâi o reabilitează* — căci liberalii au zădărnicit-o și compromis-o — și în același timp o a doua consecință, *o întărește și o decretează ca suprema lege a statului*. Așa cum de fapt și trebuie să fie în orice stat constituțional care a consacrat principiul că „toate puterile emană dela națiune”.

Concluzia? *Centralizarea e împotriva democrației. Centralizarea e împotriva suveranității naționale.*

Descentralizarea, fiind antipodul centralizării întărește democrația și suveranitatea națională printr'un ajutor reciproc în vederea aceluiaș obiectiv comun: occidentalizarea politică a României-Mari.

Bazil Gruia.

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

DI George-Escu com. Fabrica jud. Chibrituri. Eu cred că viforul a trecut. Tovărășia bună ce ați făcut v,a prins bine. Era și logic! oricum mâna ocrotitoare alor doi deputați și mai ales guvernamentali? trebuie să aibe echou. Eu în locul D-sale a-și conedia pe toți funcționarii din trecut (cum ați făcut eu Centea) și m'ași mai în'ovărășii cu câți toți și apoi ai naibe să fie toți național-țărnești! Pe urmă îi vom impresura pentru bănuiala de încercitudine nemotivată și nedovedită. Lăsați-vă numai în grija lui Tutankamen că o să le arate el naționalistilor...! Ce mentalitate Domnule! Să se țină de tine tot cu anchete. Noroc de aceasta fără că mai afli și câte un deputat doi, și dintre ei, cari nu se lasă greu convinși... și nici nu au teamă de demisia în alb. Aceste vorbe ale D-tale îmi răsună mereu încă în cap, dar mie nu-mi vine să cred adevăratea lor. Mă voi informa și imediat ce voi afla numele lor — eu auzând de obiceiuita și bine cunoscuta mea discreție, n'am să vi le spun, decât la ureche... aici în aceasta rubrică de permanentă ventilație a unor chestiuni cari au nevoie de mai multă lumină și aer...

D. prof. Dr. C. P. în B. jud. B. Vă mirați că în Constantinopol nu găsiți nici urmă de ziar românesc, atunci când Bucureștii nu mai poate de cele turcești. Ei bine Dv. ca un profesor bun — cum v'am considerat în totdeauna — nu trebuia să uitați că regimul actual din Turcia a răsărit pe urma înfrângerii grecilor — abia acum câți-va ani. Deci e logic ca grecii să se răzbune în fel și chip asupra turcilor. Nu trebuia să mai uitați apoi că țara românească în ultimii zece ani a fost guvernată de descendenți direcți ai Fanarului, greci veritabili aduși din munții Pindului. Solidaritatea sângelui nu e ceva nou. Se explică deci răzburarea Fanarioșilor din România, acelora cari i-au umilit pe frații lor de acasă din Grecia... unde să-i vedem și pe cei din România cât de repede reîntorși și unde Dzeu să-i trăiască într' mulți ani.

Dlor plănuitori Young, Dawes, Saratschie, Worbehgehoale. com. Haga. Suntem emoționați până la bătăturile picioarelor noastre de splendidele planuri cu care fericiti țările Dv. și pe celelalte din lume, dar să-mi dați voi să vă întreb, ceva bani nu se mai arată? Că din planuri nu știm zău cum vom putea prepara o apărare demnă în cazul unei noi încercări internaționale, ce desigur va rezulta din multiplele Dv planuri, mai iute sau mai târziu. Nouă românilor nu ne trebuie despăgubiri, căci noi numai cât că am fost devastați în război, încolo... pe frontul nostru n'a fost nimic nou...!

Postul ziar: „Biruința”. „Ce-am avut și ce-am pierdut?”

D. Costică Părintescu. Loco. Eu și-am spus D-Tale, că n'au nici un motiv să-și jeluiești copilul. Eu eram sigur că-l vei găsi. Eu știam ce vorbeam și atunci. D-Ta ca nou soșit nu știi că aici la noi în Cluj nu-i mare lucru să se piardă pe stradă ziua la amiază câte un copil de 8—10 ani. Dar eu am văzut și trecut peste multe. Mulțumesc felicitările ce mi-ai transmis. Dar eu le transpun cu toată admirația mea, aceluia pe care-l privesc, și al cărui merit este că copilul D-Tale a fost ferit de peire și a fost regăsit, le transmit inginerului care a pardosit așa de minunat — acum câte-va luni — podul de fier peste Someș. Al lui este meritul și al serviciului tehnic al orașului, care a știut să repare așa splendid podul încât în gropile formate — să se poată ascunde comod câte un copil sustrăgându-se admonestărei părinților.

Dr. Buidă medic, Cluj. Dacă venia vre-o descendentă, a unei familii domnitoare de peste graniță, nici atunci nu i-ai fi pus la dispoziție automobilul D-Tale? ca fiind cea mai deamănă mașină pentru a ospăta o vârstară regală? Noi credeam că ești român! Dar după asemenea gesturi noi cetățenii din Cluj, ne vedem siliți a te crede vândut definitiv conștientilor unguri, cu cari ești asociat cu cari pari a fi o brânză. — Că ești și liberal? Colac peste pupăză! Mare cinste le faci, și lor! nici vorbă! Ca la cinematograful.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN